

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8P/91/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7820204199
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2021:7820204199.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú S. O., H.. XX. XX. XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom JUDr. Zuzanou Erdélyiovou, vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Rožňava, dieťaťa rodičov: matky Z. O., H.. XX. XX. XXXX, C. H. K., M. XX, a neuvedeného otca, v konaní o návrhu Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, o nariadenie ústavnej starostlivosti a určenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e maloletej S.P. O., H.. XX. XX. XXXX ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Poprad, Pavlovová 11/4375, 058 01 Poprad.

II. Matka maloletej Z. O., H.. XX. XX. XXXX j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletej S. O., H.. XX. XX. XXXX mesačne minimálnou sumou, rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, a to vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, vždy na účet zariadenia, v ktorom sa bude vykonávať ústavná starostlivosť, t. č. Centra pre deti a rodiny Poprad.

III. Súd z r u š u j e uznesenie tunajšieho súdu sp. zn. 7P/42/2019 - 15 zo dňa 19. 02. 2019 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým bola maloletej nariadená dočasná ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Poprad.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava svojim návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 11. 11. 2020 žiadal, aby súd nad maloletou S. nariadil ústavnú starostlivosť, ktorú bude naďalej vykonávať v Centre pre deti a rodiny Poprad a zároveň, aby súd zaviazal matku maloletej k vyživovacej povinnosti voči maloletej. Písomné podanie odôvodnilo tým, že maloletá S. pochádza z mimomanželského vzťahu Z. O. a neuvedeného otca. Uznesením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 7P/42/2019 - 15 zo dňa 19. 02. 2019, právoplatným dňa 13. 03. 2019, bola maloletá S. dočasne zverená do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Poprad z dôvodu, že matka maloletej zanedbávala osobnú starostlivosť o maloleté deti a pre ich starostlivosť nemala vytvorené vhodné podmienky a taktiež zanedbávala aj školskú dochádzku školopovinných detí. Na základe vykonaného sociálneho šetrenia je zrejmé, že matka ani v súčasnosti nemá vytvorené vhodné podmienky pre návrat maloletej do prirodzeného prostredia, nakoľko nemá vlastné bývanie. V súčasnosti býva v spoločnej domácnosti so svojim novým priateľom Z. E. a jeho rodičmi v H. K. v byte, ktorý pozostáva z jednej miestnosti a kuchyne. Byt je plne zariadený a je tam zavedená električka a voda. Matka maloletej nevyvíja žiadnu snahu o zlepšenie jej sociálnych podmienok, ktoré odôvodňuje jej nepriaznivou finančnou situáciou a ani nepociťuje potrebu zmeny k jej lepšiemu spôsobu života rodiny.

2. Zástupca Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava na pojednávaní naďalej trval na podanom návrhu a navrhol, aby súd nad maloletou S. nariadil ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Poprad a navrhol, aby súd zaviazal matku maloletej k vyživovacej povinnosti voči maloletej v minimálnom rozsahu, vo výške 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa, vždy do 15-teho dňa na účet zariadenia, ktorom sa bude vykonávať ústavná starostlivosť. V rodine maloletej nedošlo k žiadnym zmenám pomerov a matka nemá naďalej vytvorené podmienky pre riadnu výchovu a starostlivosť o maloletú a nevyvíja žiadnu iniciatívu, aby vytvorila vhodné podmienky na výchovu svojich detí. Aj nad ostatnými deťmi - ďalšími piatimi deťmi bola nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Poprad.

3. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „zákon o rodine“) náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

4. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

5. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

6. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok

7. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

8. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

9. Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

10. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Súd sa oboznámil s dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu a to správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, správou Obecného úradu H. K., správou Centra pre deti a rodiny Poprad, s hodnotením psychologického stavu dieťaťa psychologičkou CPR Z. L., správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava o vykonanom šetrení v rodine matky maloletých detí, pripojenými spismi tunajšieho súdu 12P/110/2020, 7P/42/2019, uznesením o nariadení neodkladného opatrenia zo dňa 19. 02. 2019, ako aj celým obsahom predmetného spisu.

16. Uznesením Okresný súd Rožňava sp. zn. 7P/42/2019 - 15 zo dňa 19. 02. 2019, právoplatným dňa 13. 03. 2019, bola maloletá S. dočasne zverená do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Poprad z dôvodu, že matka maloletej zanedbávala osobnú starostlivosť o maloleté deti a pre ich starostlivosť nemala vytvorené vhodné podmienky a taktiež zanedbávala aj školskú dochádzku školopovinných detí.

17. Zo správy Sociálnej poisťovne - pobočka Rožňava zo dňa 14. 12. 2020 je súdu zrejmé, že Z. O. nie je poberateľkou žiadnych dávok v nezamestnanosti, ani dávok nemocenského poistenia.

18. Z hodnotenia aktuálneho psychického stavu dieťaťa vypracovaného psychologičkou CDR Z. L. je zrejmé, že maloletá S. v školských vedomostiach, z dôvodu záškoláctva zaostáva. Aktuálne sa javí jej osobnosť ako extrovertne ladené, správanie ovplyvnené emociálnym prežívaním, impulzívne a ľahostajné. Na prostredie domova sa maloletá zadaptovala primerane a našla si priateľov. Je fajčiarka a o téme škodlivosti fajčenia sa vyhýbala a málo komunikovala. Skupinových aktivít sa zúčastňuje len zdriedkavo, inak je nápomocná, šikovná a authority rešpektuje. Maloletá udržiava kontakt s matkou a túži sa vrátiť späť ku matke.

19. Zo správy Centra pre deti a rodiny Poprad zo dňa 14. 12. 2020 je súdu zrejmé, že maloletá S. je v centre umiestnená spolu s jej súrodencami. Navštevuje Odborné učilište internátne v Poprade, odbor kvetinárstvo. Výsledky má výborné, je nápomocná aj pri starostlivosti o mladších súrodencov a je zodpovedná.

20. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania a zistenia vyššie uvedeného skutkového stavu súd konštatuje, že bude v najlepšom v záujme maloletej S. aby naďalej zotrvala v ústavnej starostlivosti, ktorú bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Poprad, kde sú zabezpečované jej všetky potreby a ktorá v plnej miere plní svoj účel. Súd poukazuje na tú skutočnosť, že matka maloletej v súčasnosti nemá vytvorené vhodné podmienky pre návrat maloletej do prirodzeného prostredia, keďže nevyvíja žiadnu snahu o zlepšenie jej sociálnych podmienok k lepšiemu spôsobu života a tým vytvoreniu vhodných podmienok pre riadnu starostlivosť a výchovu o maloletú, preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti I. a III. tohto rozsudku.

21. Zároveň súd konštatuje, že vyživovacia povinnosť matky k maloletej S. nezanikla v dôsledku nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletou, a preto bol súd povinný rozhodnúť aj o rozsahu jej vyživovacej povinnosti voči maloletej. Z vykonaného dokazovania je súdu zrejmé, že matka maloletej je v súčasnosti bez zamestnania, teda nemá pravidelný príjem, a preto súd zaviazal matku maloletej k vyživovacej povinnosti na maloletú S. v minimálnom rozsahu, vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, určené Zákonom č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

22. Platobné miesto platenia výživného bolo určené na účet zariadenia, v ktorom bude vykonávaná ústavná starostlivosť maloletej, t.j. Centrum pre deti a rodiny Poprad a deň zročnosti bol určený vždy do 15. dňa mesiaca vopred. Výživné bolo určené počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach. (§59 ods.1 CMP).

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).